

Folketingets Uddannelsesudvalg

Uddannelsesstyrelsen

Frederiksholms Kanal 26
1220 København K
Tlf 3392 5300
Fax 3392 5302
www.uvm.dk

6.april 2005

Svar på spørgsmål 8 (Alm. del):

I brev af 1. marts 2005 har udvalget stillet mig følgende spørgsmål:

Spørgsmål 8:

”Er det ministerens opfattelse, at andre forhold end blot det offentliges undervisningsindsats kan spille en rolle i forhold til det dårlige resultat, som tosprogede elever opnår i PISA-undersøgelsen, det kunne for eksempel være manglende motivation, manglende hjælp og støtte fra hjemmet, tidlig kriminel løbebane, manglende forståelse for demokrati, manglende forståelse og respekt for kvindelige lærere m.v., og såfremt det er ministerens opfattelse, vil ministeren så redegøre for, hvad ministeren agter at foretage sig?”

Svar:

PISA-undersøgelsen i København viser desværre, at 51 procent af de tosprogede klarer sig rigtig skidt. En analyse af den tidligere landsdækkende PISA-undersøgelse fra 2000 foretaget af professor Niels Egelund viste, at 49 procent af de tosprogede forlader skolen uden tilstrækkelige læsefærdigheder.

Den særlige PISA-undersøgelse for København siger ikke noget om årsagerne til resultaterne.

Det er min opfattelse, at der er en række andre forhold end blot det offentliges undervisningsindsats, der spiller en rolle i forhold til det dårlige resultat, som tosprogede opnår i PISA-undersøgelsen. Og jeg mener absolut, at alle tænkelige forhold skal tages i betragtning, når vi skal vurdere årsagerne hertil.

Samtidig mener jeg, at det er vigtigt at holde sig for øje, at tosprogede elever frem for alt er mere forskellige end ens. Årsagsforklaringerne må derfor findes i en mere individuel vurdering af, hvad der har haft betyd-

ning. At vurdere tosprogede elever over en kam kan skade integrationen på sigt.

I 2004 blev der foretaget to evalueringer af fagområdet dansk som andetsprog, og undersøgelsen "De gode eksempler" blandt de danske folkeskoler blev offentliggjort.

Med udgangspunkt heri har regeringen i oktober 2004 offentliggjort en række initiativer med henblik på, at tosprogede skal klare sig bedre i uddannelsessystemet.

Det er vigtigt, at tosprogede småbørn og tosprogede elever sprogtestes, og at den pædagogiske praksis har sit afsæt heri. Den tidlige obligatoriske sprogstimulering har vist sin effekt, men vi skal også styrke undervisningen af tosprogede elever med et sprogstøttebehov, og så skal overgangene mellem småbørnsstimuleringen og grundskolen samt overgangen mellem grundskolen og ungdomsuddannelserne forbedres.

Lige inden valget blev udskrevet, fremsatte regeringen et lovforslag om styrket undervisning i dansk som andetsprog, herunder ved udvidet adgang til at henvise tosprogede elever til andre skoler end distriktsskolen. Jeg er overbevidst om, at ved blandt andet at styrke fagområdet dansk som andetsprog og ved at give kommunerne flere tangenter at spille på i forbindelse med at finde lokale strategier for integrationsindsatsen, så vil vi vende den triste udvikling med de dårlige resultater.

Det fordrer, at pædagoger og lærere er bedre forberedt på denne opgave, og at de evaluerer deres egne præstationer. Der er behov for en styrkelse af evalueringen af undervisningen, og jeg ønsker i den sammenhæng løbende evalueringer af den enkelte elevs udbytte af undervisningen som grundlag for skriftlig tilbagemelding til forældrene og for den fortsatte undervisning. Målet er, at alle trækker på fælles hammel om en forstærket indsats, der har afsæt i høje og realistiske forventninger.

Jeg er sikker på, at løbende indsigt i elevernes kundskaber og færdigheder og inddragelse af forældrene vil føre til en forstærket indsats, som er tilpasset de lokale forhold og de problemer, den enkelte skole eller skolevæsenet måtte have. Det nytter ikke blot at konstatere ved udskoling, at skolens undervisning ikke førte til det forventede resultat.

Samtidig er jeg overbevist om, at en forstærket og forbyggende indsats vil reducere nogle af de ydre faktorer, som kan påvirke skolepræstationerne i negativ retning.

Det er synd og flovt og dyrt på sigt for alle, at så mange tosprogede elever forlader folkeskolen med utilstrækkelige læsefærdigheder.

Denne besvarelse fremsendes i 5 eksemplarer

Med venlig hilsen

Bertel Haarder